

UNIVERZITA KARLOVA

VĚDECKÁ RADA

Materiál pro zasedání
dne 25. února 2021 od 13 hodin

V Praze dne 17. 2. 2021

Struktura vědních oblastí a oborů programu Cooperatio

Předkládají: prof. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.
prorektor pro vědeckou činnost

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc.
prorektor pro tvůrčí a ediční činnost

Zpracovali: Bc. Adéla Zichová
odbor pro vědu a výzkum

Mgr. Jan Popelka
Ústav výpočetní techniky

Návrh usnesení:

Vědecká rada UK projednala a schválila předložený návrh struktury vědních oblastí a oborů programu Cooperatio.

Předkládáme Vědecké radě UK k projednání **návrh struktury vědních oblastí a oborů programu Cooperatio**.

Cooperatio je novým programem základního institucionálního financování vědy a výzkumu na UK, který od 1. 1. 2022 nahradí současné programy Progres, jež končí k 31. 12. 2021. V rámci tohoto programu bude opět rozdělována převážná část prostředků, které univerzita získává od státu ve formě institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.

Přípravy začaly přibližně v polovině loňského roku, kdy bylo stanoveno, že nový program bude založen na **oborovém členění**. Toto rozhodnutí má několik důvodů. Společným zájmem i odpovědností univerzity a jejích jednotlivých fakult a vysokoškolských ústavů (dále jen „součástí UK“) je zajistit kvalitu a rozvoj vědních oborů, které jsou na UK pěstovány; nové schéma podpory by tomuto mělo napomoci. Cílem je také zmírnit přílišnou fragmentaci oborů napříč univerzitou, což je jev kritizovaný bez výjimky všemi hodnotícími komisemi UK a sami si jej silně uvědomujeme. Jak napovídá název nového programu, Cooperatio bude nástrojem pro podporu komunikace, koordinace a spolupráce všech fakult a vysokoškolských ústavů UK, na nichž je určitý obor rozvíjen. Díky oborovému členění bude rovněž zajištěna kompatibilita s vnitřním hodnocením tvůrčí činnosti na UK; odpadne tak nutnost dvojího hodnocení, kdy vedle vnitřního hodnocení tvůrčí činnosti probíhá též posuzování realizace programů Progres. Z dlouhodobějšího hlediska je záměrem lépe provázat vědní oblasti se studijními programy. V neposlední řadě při příštím vnitřním hodnocení tvůrčí činnosti za 5 let budou moci být jedním z podkladů i údaje o financování jednotlivých vědních oborů, kterými dosud univerzita nedisponuje. Dalšími důležitými aspekty Cooperatia bude jeho nesoutěžní charakter (vlastní i programům Progres) a inkluzivní princip znamenající, že do programu budou zapojeny všechny osoby, které se na univerzitě v příslušných oborech věnují vědě a výzkumu.

Struktura vědních oblastí a oborů programu Cooperatio vychází ze stávající vnitřní klasifikace vědních oborů na UK, formálně ukotvené opatřením rektora č. 24/2018 ve znění opatření rektora č. 18/2020, užívané již od roku 2017 plošně v evidenci tvůrčí činnosti UK a s drobnými úpravami také ve vnitřním hodnocení tvůrčí činnosti v období 2014–2018. Návrh, který je obsažen **v příloze tohoto materiálu**, je výsledkem několikaměsíčních intenzivních diskusí se zástupci vedení součástí UK i s koordinátory současných programů Progres a dalšími význačnými vědeckými osobnostmi UK. Zahrnuje celkem **43 vědních oblastí** rozdělených do **4 panelů** (humanitní vědy – „HUM“, společenské vědy – „SOC“, přírodní vědy, matematika a informatika – „SCI“ a lékařské vědy – „MED“). Počet 43 vědních oblastí je kompromisem mezi příliš velkým počtem menších vědních oblastí, které lze organizačně snadno zvládnout a přehlédnout na jedné straně, a příliš velkými konglomeráty zcela nesouvisejících oborů na straně druhé. Vědní oblasti se pak dále dělí do **vědních oborů** zahrnujících všechny vědní obory, které budou na UK rozvíjeny.

Předpokládáme, že tato struktura bude fixována do konce příštího cyklu hodnocení tvůrčí činnosti UK, tj. do konce roku 2025; pouze ve výjimečných a odůvodněných případech budou možné dílčí revize.

Po schválení struktury Vědeckou radou UK bude zahájeno přihlašování součástí UK k vědním oborům. Součásti UK se přihlásí k vědním oborům (a tedy i k vědním oblastem), které jsou pro ně významné a které na nich budou rozvíjeny, budou hodnoceny v rámci příštího cyklu hodnocení tvůrčí činnosti UK, budou na ně vyčleňovány finanční prostředky a budou k nim přiřazeni akademičtí a vědečtí pracovníci* a studenti doktorských studijních programů. Každá vědní oblast bude mít – podobně jako současné programy Progres – svého koordinátora a radu, složenou se zástupců všech participujících fakult a vysokoškolských ústavů UK.

* Každý akademický a vědecký pracovník bude zařazen nejméně do jednoho, nejvýše však do tří vědních oborů. Tím je v případě potřeby umožněno též zapojení jedné osoby do více než jedné vědní oblasti, není však nezbytně nutné, aby byla činnost takové osoby financována z prostředků obou vědních oblastí. Při zařazování osob bude rozhodující, k rozvoji kterého oboru má vědecká činnost dané osoby přispívat.

Návrhy na složení rad vědních oblastí i koordinátorů budou, po projednání na fakultách, předloženy ke schválení Vědecké radě UK. Jedním z prvních důležitých úkolů každého koordinátora a rady bude vypracovat záměr rozvoje dané vědní oblasti; také tyto záměry budou, po projednání v Komisích programů po podporu vědy na UK, postoupeny Vědecké radě UK.

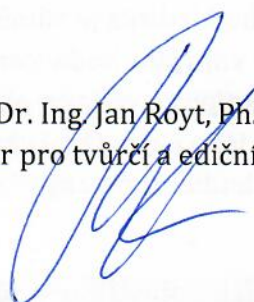
Podrobná pravidla programu jsou v současnosti připravována a ve formě Zásad budou předložena Vědecké radě UK později letos na jaře.

Na závěr, pouze s ohledem na četné dotazy ze strany fakult, uvádíme, že rozdělování finančních prostředků v programu Cooperatio bude obdobné jako v rámci programů Progres. Částka na Cooperatio bude každoročně rozdělována mezi jednotlivé součásti UK podle Principů rozdělování příspěvků a dotací na UK; rozdělování prostředků mezi jednotlivé vědní oblasti a obory v rámci fakulty bude primárně odpovědností děkana a fakultního akademického senátu, bude však, tak jako u programů Progres, prováděno ve spolupráci s koordinátory vědních oblastí. Ubezpečujeme, že se nepočítá s přerozdělováním prostředků mezi součástmi UK uvnitř jedné vědní oblasti.

V Praze dne 17. 2. 2021

prof. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.
prorektor pro vědeckou činnost

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc.
prorektor pro tvůrčí a ediční činnost

Příloha: struktura vědních oblastí a oborů programu Cooperatio